

Ikt. sz.: EUB-42/9-2/2024.

EUB-5/2024. sz. ülés
(EUB-45/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2024. április 8-án, hétfőn, 9 óra 31 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Környezetvédelmi Tanács 2024. március 25-i üléséről</i>	5
<i>Dr. Raisz Anikó tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	7
<i>Dr. Raisz Anikó reagálása</i>	8
<i>Tájékoztató az Európai Tanács 2024. március 21-22-i üléséről (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)</i>	
<i>Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2023) (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)</i>	9
<i>Dr. Bóka János tájékoztatója</i>	10
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	17
<i>Dr. Bóka János reagálása</i>	19
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Környezetvédelmi Tanács 2024. március 25-i üléséről
Előterjesztő:
Dr. Raisz Anikó, az Energiaügyi Minisztérium államtitkára
2. Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2023)
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)
Előterjesztő:
Dr. Bóka János, európai uniós ügyekért felelős miniszter, Európai Unió Ügyek Minisztériuma
3. Tájékoztató az Európai Tanács 2024. március 21-22-i üléséről
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)
Előterjesztő:
Dr. Bóka János, európai uniós ügyekért felelős miniszter, Európai Unió Ügyek Minisztériuma

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság elnöke

Illés Boglárka (Fidesz), a bizottság alelnöke
Barkóczy Balázs (DK), a bizottság alelnöke
Balassa Péter (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)
Fekete-Győr András (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz) megérkezéséig Tessely Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívott

Hozzászólók

Dr. Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszter (Európai Unió
Ügyek Minisztériuma)
Dr. Raisz Anikó államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)

Megjelentek

Koranisz Laokratisz nemzetiségi szószóló
Dr. Zsigmond Barna Pál államtitkár (Európai Unió Ügyek
Minisztériuma)
Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 31 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, a megjelent vendégeinket, a szakértőket, az Országgyűlés munkatársait. Az Európai Ügyek Bizottságának ülését megnyitom.

Megállapítom, hogy az aláírt jelenléti ív és a helyettesítések alapján a bizottságunk határozatképes.

A mai napra három napirendi pontot tettünk, amelyeket képviselőtársaim a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően múlt hét csütörtökön megismerhettek.

Kérdezem, a napirendi javaslattal kapcsolatosan van-e hozzászólás. *(Nem érkezik jelzés.)* Nincs ilyen. Én egy kis önjavítást téve javasolnám, hogy a 2. és a 3. napirendi pontot cseréljük föl a részből haladva az egész felé, és mindazonáltal pedig javaslom, hogy a 2. és a 3. napirendi pontot együttesen tárgyaljuk.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki az, aki ezzel egyetért. Kézzel szavazunk. *(Szavazás.)* Ellenpróbaként van-e tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* Nem szavazat? *(Nincs jelzés.)* A napirendet egyhangúlag elfogadtuk.

Tájékoztató a Környezetvédelmi Tanács 2024. március 25-i üléséről

Ennek megfelelően az 1. napirendi pontunk tájékoztató lesz a Környezetvédelmi Tanács 2024. március 25-ei üléséről. Nagy szeretettel köszöntöm a körünkben megjelent előterjesztőt, dr. Raisz Anikó energiaügyi minisztériumi államtitkárt.

A Környezetvédelmi Tanács legutóbbi ülésén számos kérdés volt napirenden. A mai ülésünkön elsősorban a hulladékokról szóló keretirányelvről és a természet helyreállításáról szóló rendelettervezetről kérnénk szóbeli tájékoztatást. Államtitkár asszony képviselte hazánkat a Tanács-ülésen, így első kézből kaphatunk információt a kormány által képviselt álláspontról. Parancsoljon, átadom önnek a szót.

Dr. Raisz Anikó tájékoztatója

DR. RAISZ ANIKÓ államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy beszámolhatunk erről az eseményről.

Március 25-én zajlott a Környezetvédelmi Tanács legutóbbi, egyébként rendes ülése Brüsszelben, és valóban számos kérdés volt napirenden. Kezdem az elsővel, amelyet a bizottság kért, hogy egy kicsit részletesebben tárgyaljuk meg, ez pedig a hulladékirányelv módosítása. Ez elsősorban két területet érint, az élelmiszer-hulladékok és a textilhulladékok kérdését. Mind a kettőnek van relevanciája Magyarország szempontjából: az egyik nyilván a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart, valamint a fogyasztást rendkívüli módon érinti, a másik pedig a textiliparra már létezik hazánkban EPR-rendszer.

Az élelmiszer-hulladék kapcsán azon államok közé tartozunk, amelyek reális célokat szeretnének látni, bár tegyük hozzá, hogy Magyarországon a Nébih statisztikái szerint 2016 óta mi már 27 százalékkal csökkentettük az élelmiszer-hulladék mennyiségét, az Élelmiszerbank létrehozásával Magyarország számos fronton lépett az élelmiszer-hulladék csökkentése érdekében. *(Fekete-Győr András megérkezik az ülésre.)* Itt alapvetően egyrészt a számokról folyik még diskurzus az Unió keretei között, hogy pontosan mi legyen az a végső szám, amelyet meghatároznak, százalék legyen-e, avagy egzakt adat, illetőleg, hogy mikorra legyen ennek egy végleges verziója. Számos olyan tagország van, amely ebben önmérsékletet kérne, vagyis kicsit több időt

kérne ahhoz, hogy elérje az áhított számokat. A Bizottság maradna ezeknél a számoknál, és '27-ben kérne felülvizsgálatot ebből a szempontból.

Különböző szektorok érintettek, tehát mint fogyasztók mi is a mindennapjainkban érintettek vagyunk ezzel a szabályozással, de éttermek is érintettek ebben a kérdésben például. Nem mindegy tehát, hogy milyen százalékot és kikre határozunk meg.

A másik nagy frontvonal, ami a tagállamok között húzódik, az az ehető és nem ehető hulladékok elválasztása, avagy nem. Magyarország azon az állásponton van, hogy igenis szedjük szét, fizikailag nem lehet egész egyszerűen ugyanolyan mértékben csökkenteni a nem ehető élelmiszer-hulladék mennyiségét, mint az ehetőét, tehát egész egyszerűen mi szeretnénk ebből a szempontból másfajta megközelítést. Ez még mindig függőben van, mint ahogy függőben van, bár a Bizottság nyitottságot mutatott az iránt is, hogy a turisztikai szempontokat is figyelembe vegyék a tervezet elfogadásakor majd.

Mindenki szeretne jelentősen csökkenteni az adminisztrációs terheken, nem szeretnénk semelyik szektort ezzel különösebben terhelni. Az ugyanakkor tényleg valós, hogy ezzel a kérdéssel európai szinten valamit kezdeni kell, bár, mondom, van nekünk is, amit szeretnék még a jövőben elérni ezen a téren, de tudniuk kell, hogy Magyarország jól teljesít ebből a szempontból is. Tehát az európai uniós tagállamok közül mi az alsó harmadban vagyunk az élelmiszer-hulladék kapcsán, úgyhogy mi már megtettünk bizonyos lépéseket, de egyetértünk, hogy továbbiakat kell tenni.

A másik kérdéskör a hulladék keretirányelv módosítása kapcsán a textil kérdése. Itt felvetették a textilre EPR bevezetésének a kötelezettségét. Magyarország azon nagyon kevés tagállamok közé tartozik, ahol létezik textilre EPR, úgyhogy mi alapvetően a céllal egyetértünk. Mi is úgy gondoljuk, hogy a rendkívüli módon növekvő textilhulladék mennyiségét valamilyen szempontból, a környezetünk védelme érdekében korlátozni kellene. Számos egyéb dologgal összefügg, lásd a műanyagszennyezés kérdése is, amely szintén napirenden volt aznap. Mi egyet kérünk a továbbiakban: azt, hogy a már létező nemzeti rendszereket, így a magyart is, hagyják működni úgy, ahogy működik. Tehát amikor már valakinek vannak egyrészt nemzeti sajátosságai, másrészt működő rendszerei, akkor az Európai Unióban ne az legyen a tendencia, hogy utólag módosítanunk kell ezeken, mivel ott alapvetően ez az igény később jelentkezett, mint Magyarországon. Úgyhogy ott ezt az álláspontot tartjuk irányadónak. Egyelőre még folynak a tárgyalások. Ez az egyik kérdés, amit feltett a bizottság a mai napra a beszámolás érdekében.

A másik pedig a természet-helyreállítással kapcsolatos. Azt tudniuk kell, hogy természet-helyreállítási rendelet önmagában nem szerepelt napirenden, tehát a pénteki napirend elfogadása során ezt kifejezetten nem szerepeltették. Végül is hétfőn egyéb napirendi pontok alatt hozta fel az elnökség a természet-helyreállítási rendeletet, amelyről formális szavazás tehát nem történt ezen az ülésen sem és egyébként a megelőző héten lezajlott Coreper-ülésen sem.

Magyarország álláspontja valóban megváltozott, eredetileg támogató álláspontot képviseltünk tavaly júniusban, de az azóta eltelt hónapok meggyőzték a kormányt arról, hogy ebben a kérdésben is meg kell őrizni a nemzeti szuverenitást. Elsősorban az elmúlt hónapoknak a mezőgazdaságot érintő és a mezőgazdászokat érintő eseményeire utalhatunk itt. Egész Európa szintjén lényeges az, hogy az élelmiszerellátás-biztonságot meg tudjuk tartani, és ez csak úgy lehetséges, ha megadjuk a kellő rugalmasságot a tagállamoknak, hogy tudjanak reagálni, akármilyen helyzet is van. Tesszük ezt úgy, hogy mind a mai napig semmi nem akadályozza az államokat abban, hogy nemzeti szinten tegyenek a természet helyreállításáért. Magyarországon az elmúlt években 300 ezer hektárnyi területet állítottunk helyre.

Magyarország területének közel egyharmada természetközeli állapotban van. Ez egyébként jellemzően jóval-jóval kedvezőbb a nyugat-európai államok számainál.

Magyarországon tehát az elvekkel és a célkitűzésekkel alapvetően nincs bajunk; amit szeretnénk, az a nagyobb rugalmasság a tagállamok számára. A szubszidiaritási kérdések és a szuverenitási kérdések vezettek el ahhoz, hogy a kormányzat végül is nem tudja támogatni ezt a javaslatot. Tesszük mindezt úgy, hogy nem vagyunk ezzel egyedül, számos másik állam sem csatlakozott ehhez a kezdeményezéshez. Őszintén szólva egyetlen szavazaton múltott júniusban, hogy a Tanácsban el lehetett fogadni ezt a kezdeményezést. És érdekesség, hogy sem az akkori elnök, Svédország, sem a jelenlegi elnök, Belgium nem támogatja ezt a javaslatot.

A belga elnökség szeretné továbbvinni ezt a folyamatot, hiszen vannak olyan országok, amelyek felhívják arra a figyelmet, hogy ezt uniós szinten kellene továbbművelni. Mi arra hívtuk fel a figyelmet, hogy valóban semmi nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy ők megtegyék ugyanezeket a lépéseket nemzeti szinten. Úgyhogy ezt gyakorlatilag egy diskurzus keretében fejtettük ki, valójában szavazás és félhivatalos napirend nélkül.

Számos más kérdésről, ahogyan elnök úr is mondta, szó volt még, medvékről és 2040-es célokról és műanyagpellel-szennyezésről, de összefoglalva erre a két pontra koncentráltam most.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár asszonynak a beszámolóját. Megnyitnám a napirend felett a vitát: kérdések, hozzászólások. Parancsoljanak, képviselőtársaim! *(Jelzésre:)* Balassa képviselő úr először, és akkor még... *(Balassa Péter: Utoljára?)* így nyilván kedvet is kap a többi képviselőtársunk is, hogy kérdezzenek. Parancsoljon!

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! A Sajtó megjelent Képviselői! Köszöntök mindenkit. Először egy kérdéssel szeretném nyitni a felszólalásomat, hogy Magyarország tudja-e tartani a 2030-ra vállalt újrahasznosítási célszámokat. Ha ezt felírná magának, és erre tudna választ adni, azt megköszönném. És nagyjából azért majd tudható lesz a szavaimból is, hogy mire gondolok.

A hulladékról szóló irányelv, melynek a módosításáról önök tárgyaltak, a körforgásos gazdaságra való áttérésnek az egyik meghatározó szabályozása volt. A fő cél, ahogyan ön is mondta, az újrahasznosítási feltétel és az ehhez illeszkedő hulladék begyűjtése. Ugye, Magyarországon ezen a téren egy óriási változás volt: a MOL kapta meg ezt a koncessziót, és a MOL az a cég, amely ezt a feladatot most elvégzi. A begyűjtésre vonatkozó eddigi tapasztaltok rendkívül aggasztók, és nem olyan jók a számok. *(Koranisz Laokratisz megérkezik az ülésre.)* Ezt az ön felszólalásából annyira nem hallottam ki. Ezek tényadatok, és a tényadatok szerint jelentősen visszaesett szinte minden anyagáram esetében a hulladékok begyűjtése. Ha ezzel kapcsolatosan tudna választ adni, azt megköszönném.

Valamint hivatkoznék egy Hernádi Zsolt által nyilatkozott dologra, ami megtalálható az interneten mindenki számára, aki egy kicsit utánanézi: „A MOL a 35 éves hulladékgazdálkodási koncesszióval azt a célt tűzte ki, hogy teljesítse az Európai Unió újrahasznosítási célszámait, és hosszú távon jövedelmezően működtesse a rendszert.” Ugye, azt látjuk, hogy az utóbbi cél megvalósult, mert az adatok alapján a MOL tavaly ebben az üzletágban 13,1 milliárd forintos adózás előtti eredményt ért el, ugyanakkor az újrahasznosítási célszámok viszont kétségessé váltak.

Ha már kérdéssel kezdtem, akkor kérdéssel is fejezném be, hogy mit kívánnak tenni a kormányzat részéről annak érdekében, hogy a hulladékbegyűjtésben az eddigi trend megforduljon. Köszönöm, ha megtisztel a válaszaival.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár asszony, én két pontosító kérdést szeretnék feltenni. Az élelmiszer-hulladékkal kapcsolatosan elhangzott, hogy számos tagállam kért önmérsékletet, azaz átgondolni az itteni ütemtervet, ami jelen pillanatban ismeretes. Mely tagországok ezek? És milyen indokok hangoznak el részükről e tekintetben?

A másik kérdés az lenne, hogy itt tulajdonképpen nem történt szavazás, de a kormány hozzáállása szuverenitásmegfontolás alapján megváltozott. Itt az ön szavaiból az élelmiszer-biztonság és a mezőgazdaság szereplőinek az egyre növekvő európai uniós elvárásai tekintetében, illetve a termelékenység összehasonlításában merülhetnek fel ezek a kérdések.

Azt szintén érdemes átgondolni, hogy melyek azok a tagországok, amelyek hasonlóképpen gondolkodnak, mint mi, de a megfontolásuk is hasonló-e a célkitűzések átgondolása tekintetében?

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e még hozzászólás. *(Nem érkezik jelzés.)* Nem látok ilyet. Akkor válaszadásra visszaadom államtitkár asszonynak a szót.

Dr. Raisz Anikó reagálása

DR. RAISZ ANIKÓ államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Sorrendben haladva: először is, valóban van egy átmeneti időszak még, 2023. július 1-jén indult a rendszer, úgyhogy mi abban bízunk, hogy valóban az első hónapok számai még javíthatók, és abban bízunk, hogy ez a jövőben javulni is fog, hiszen egy átállás egy rendszerre mindig jár azzal, hogy elbizonytalanodnak bizonyos szereplők, de reméljük, hogy ezt majd rendezzi a piacon a koncesszor, és ezzel jövő ilyenkor már optimistábban tudunk előre nézni.

2030-as számokat kérdezett. Sok-sok szám van, tehát sok célértéke van az Európai Uniónak, '35-re vannak a legkeményebbek előírva. A 2030-as célértékek teljesítésének vagy nem teljesítésének a derogációs kérelmét legkorábban 2029-ben lehet felvetni. Tehát az előtt nem lehet vele foglalkozni. Addig mindent meg kell tenni azért, hogy teljesüljön, de addig ez uniós szempontból nem merül fel.

A másik két kérdés kapcsán, amit elnök úr feltett. Mely országok voltak azok, amelyek önmérsékletre, vagyis reális célokra, inkább így fogalmaznék, és teljesíthető célokra szólítanak fel? Spanyolok, svédek, finnek, olaszok, litvánok, horvátok, Málta, Bulgária. Tehát körülbelül ezek, akiket így első körben tudok említeni. Mind-mind olyan ország, amely egyébként komolyan véve a kötelezettségeket, de úgy látta, hogy ezek a számok jelenleg nem teljesíthetők.

A másik kérdése az elnök úrnak az volt, hogy a szuverenitási kérdés, ugye, ez az élelmiszer-biztonság. Számos szempontból látjuk, a körforgásos gazdaságra való áttérés szempontjából is látjuk, hogy mennyire fontos Európának az, hogy tudja hasznosítani mindazt, ami már egyszer bent van a rendszerben Európában, illetve hogy mennyire ne függjön a külső országokból vagy harmadik országokból érkező importárúktól. És így van ez az élelmiszer kapcsán is: amit meg tudunk termelni Európában, igenis fontos, hogy azt Európában is termeljük meg.

Ennek ellenére a többi ország szempontjából nem feltétlenül a mezőgazdasági kérdés volt az, amelyik a motivációt adta. Számos területet érint ez a javaslat, tehát nagyon-nagyon sok olyan, habár már kompromisszumosan visszafogott területe van ennek a javaslatnak, ami, mondjuk, erdőket vagy lápokot vagy mezőgazdaságilag megművelt területeket érint, és ennek megfelelően az államok, amelyek nem

támogatják, különböző indokokat hoznak fel, tipikusan nem egyet. Az egyik legfőbb indok a költség. Ezt mi is említettük, nem szeretnénk, hogy olyan költségeket rójunk a gazdaságra, amit nem tud kitermelni, hogyha ez más úton-módon is elérhető. Az olaszok meg a finnek például kifejezetten aggódnak ennek a költségei miatt. A svédek, finnek gyakorlatilag ugyanazokkal a nehézségekkel néznek szembe, ők részben az erdőterületeik kapcsán nem értenek egyet ezzel a javaslattal, részben a költségek okán. A belgák, hollandok pedig egész egyszerűen az ország területének a beépítettsége, illetőleg a megműveltsége miatt. Tehát amit a mezőgazdasági termelésbe bevontak, az már olyan mértékű, amivel nagyon-nagyon messze vannak a javaslat által kitűzött 30 százalékos céltól, és éppen ezért, amit nekünk könnyebb elérni, az nekik, nagyon nagy távolságra van. Úgyhogy őket elsősorban ezek motiválták, azok alapján, amiket mi tudunk, tehát ami nyilvánosan elérhető és általuk hivatalosan elhangzott érvrendszer.

De az biztos, hogy mindenki, aki a javaslat megfontolására tett javaslatot, vagyis arra, hogy most ezt nem támogatja, mindenáron arra próbált utalni, hogy ezek olyan feladatok, amelyeknek a céljaival mindenki egyetért. Tehát az, hogy a természet helyreállítására szükség van, ahol ez lehetséges, azzal mindenki egyetért. Azzal is egyetértünk, amit a biztos úr mondott, hogy ez klímavédelmi szempontból is nagy jelentőséggel bír, de egyébként való igaz, hogy egy egészséges környezetet mindenki szeretne megteremteni a lakói számára. De vannak olyan államok, amelyeknek ez nagyobb nehézségeket okoz. Számunkra viszont az a fontos, hogy amit meg tudunk csinálni nemzeti szinten, és meg lehet csinálni, és mind a mai napig meg lehet csinálni nemzeti szinten, azt csináljuk meg nemzeti szinten, és olyan szabályokra kell közösségi szabályokat alkotni, amelyekre feltétlenül szükséges, és éppen ezért a szubszidiaritási szempontból is fontosnak tartjuk azt, hogy megtartsuk ezt a hatáskört. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár asszony, köszönjük szépen. Kérdezem, hogy esetleg van-e még valakinek kérdése, hozzászólása a napirendhez. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet.

Még egyszer köszönjük szépen. Egy rövid szünetet rendelnek el, 10 óraker folytatnánk Bóka miniszter úr meghallgatásával. *(Riz Gábor távozik az ülésről.)*

(Szünet: 9.51-9.58)

**Tájékoztató az Európai Tanács 2024. március 21-22-i üléséről
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)**

**Tájékoztató Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről (2023)
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (5) bekezdése alapján)**

A bizottsági ülésünket folytatnánk. Nagy szeretettel köszöntjük a körünkben megjelent Bóka miniszter urat, Zsigmond miniszterhelyettes urat és helyettes államtitkár urat.

A napirend megszavazásánál úgy döntött a bizottságunk, hogy előreveszi az Európai Tanács március 21-22-ei üléséről szóló tájékoztatót, majd ezt követően fog elhangzani a Magyarország európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről szóló napirendi pont, és egyben úgy is döntöttünk, hogy ezt a két napirendi pontot összevonva tárgyaljuk.

Tisztelt Miniszter Úr! Rövid leszek, rögtön át is adnám a szót az exozéja megtartására. Parancsoljon!

Dr. Bóka János tájékoztatója

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A felkérésnek megfelelően először az Európai Tanács 2024. március 21-22-ei rendes üléséről szeretnék beszámolni, amit kibővített eurózóna-csúcstalálkozó követett.

Az Európai Tanács António Guterressel, az ENSZ főtitkárával folytatott eszmecserevel kezdődött. Ennek az eszmecserenek a témája a geopolitikai helyzet és a globális kihívások voltak. Elsősorban a Közel-Keletről, a globális Dél és Észak szembenállásáról volt szó, ideértve a nemzetközi fejlesztésfinanszírozási rendszer továbbfejlesztési lehetőségeit, illetve az orosz-ukrán háború eltérő megítélését a globális Észak és a Dél részéről, illetve az ENSZ főtitkára a mesterséges intelligencia által jelentett kihívásokról is részletesen szólt, és beszámolt arról, hogy az ENSZ keretében létrehozta egy horizontális, magas szintű csoportot, amely ennek a kihívásaival és lehetőségeivel foglalkozik.

Az Európai Tanács szokás szerint az Európai Parlament elnökével, Roberta Metsolával is eszmecsere folytatott. Ez elsősorban a közelgő európai parlamenti választások politikai kontextusában járta körül Ukrajna, illetve a Közel-Kelet kérdéseit.

Videókonferencián bejelentkezett Volodimir Zelenszkij ukrán elnök, aki sürgette az európai katonai támogatás erősítését, korlátlan hozzáférést követelt az európai agrárpiachoz, az ukrán csatlakozási tárgyalási keret mielőbbi elfogadására és a tényleges tárgyalások megkezdésére szólított fel, illetve a befagyasztott orosz vagyoneszközök felhasználását kérte Ukrajna számára mind az újjáépítés, mind pedig a katonai beszerzések finanszírozása érdekében.

Ezen túlmenően az Európai Tanács megemlékezett az Európai Gazdasági Térség-megállapodás 30. évfordulójáról az izlandi, a liechtensteini és a norvég miniszterelnökök jelenlétében.

Az Európai Tanács egyes napirendi pontjaira térve: meghatározó napirendi pont volt továbbra is Ukrajna, amiről a vezetők részletekbe menő vitát folytattak. Itt azt tapasztaltuk, hogy az ukrán támogatási formula, ami az európai tanácsi következtetésekből eddig szerepelt, megváltozott. Eddig arról volt szó, hogy ameddig az szükséges. Ez az „ameddig az szükséges” fordulat kiegészült az „olyan intenzíven, ahogy az szükséges” fordulattal. Ez felveti az európai pozíció tajvanizálódásának a kockázatát. Ez a tajvanizálódás azt jelenti, hogy az Európai Unió alapvetően stratégiai bizonytalanságban tart mindenkit a tekintetben, hogy egy esetleges európai szerepvállalás az orosz-ukrán katonai konfliktusban meddig terjedhet.

Magyarország ezzel a megközelítéssel alapvetően nem ért egyet. A magyar kormány az az álláspontja, hogy mind az Európai Uniónak, mind pedig Ukrajnának tisztában kell lennie azzal, hogy ez a szerepvállalás meddig terjedhet. Ezért Magyarország az Európai Tanács jegyzőkönyvéhez egy fenntartást fűzött, és kérte ennek a fenntartásnak a nyilvánosságra hozatalát is, ami megtörtént. Ez a fenntartás úgy szól, hogy Magyarországnak fenntartásai vannak az Európai Unió Ukrajnával kapcsolatban követett egyes politikáinak stratégiai irányával kapcsolatban. Ezt a fenntartást a magyar miniszterelnök Magyarország nevében megtette.

Az Európai Tanács a következtetéseiben az Ukrajnának nyújtandó katonai támogatással is foglalkozott, az Európai Békekeret módosítását endorsálta. Ennek az Európai Békekeret-módosításának a tartalma a magyar állásponti elemeket és stratégiai érdekeket tükrözi, vagyis Magyarország továbbra sem finanszíroz az Európai Békekereten keresztül sem katonai támogatást Ukrajna számára.

A biztonság és védelem napirendi pont meghatározó jelentőségű a közelgő magyar elnökség szempontjából is. Az általánosan elfogadott, hogy szükség van arra,

hogy az Európai Unió nagyobb felelősséget vállaljon saját védelméért, ehhez szükséges a védelmi kapacitások fejlesztése. Ezt viszont lehetőség szerint az európai védelmi ipar bázisán kellene megoldani. Az európai védelmi kapacitások fejlesztését elsősorban saját magunk érdekében kell elvégeznünk.

A magyar elnökség alatt az asztalomon lévő bizottsági javaslatok alapján foglalkozni fogunk a védelmi piaccal, a védelmi piacon belül a közös fejlesztések és beszerzések kérdésével, a védelmi ipar finanszírozásának a kérdéseivel, illetve az ehhez szükséges munkaerőpiaci és -képzési problémákkal. Ez a magyar uniós elnökségnek egyik meghatározó prioritása lesz.

Az Európai Tanács foglalkozott a közel-keleti helyzettel is, és ott tavaly október óta sikerült az első szöveget elfogadni, amely tagállami konszenzuson alapul. Ugyanakkor ez az elfogadott szöveg sem fedheti el azt, hogy a tagállami álláspontok között nagyon komoly különbségek és eltérések vannak. A tagállami pozíciókat egyébként, mivel az Európai Uniónak a közel-keleti helyzet alakulására viszonylag csekély befolyása van, elsősorban belpolitikai szempontok motiválják.

A szöveg egy fenntartható tűzszünethez vezető humanitárius szünetre hív fel, a tűzok feltétel nélküli szabadon bocsátására és a humanitárius segítségnyújtás folytatására. Külön megemlékezik a ciprusi Amalthea projektről, ami a Ciprus és Gáza közötti tengeri folyosó fenntartását célozza. Nekem nemrégiben volt alkalmam Cipruson, Lárnakán azt az irányítóközpontot megtekinteni, ahol ezek a logisztikai fejlesztések zajlanak. A humanitárius segítségnyújtás, illetve a krízishelyzetek kezelése ugyancsak a magyar uniós elnökség egyik prioritása lesz, és sajnos arra kell készülnünk, hogy váratlan helyzetek a magyar elnökség alatt is jelentős számban fognak megjelenni.

A magyar stratégiai érdek a regionális stabilitás fenntartása és a nemzetközi eszkaláció elkerülése. E tekintetben üdvözlöttük az EU-Egyiptom közötti stratégiai partnerségi megállapodást, amely jelentősen hozzájárul a régió stabilitásához. És üdvözljük az EU Aspides misszióját, amely a Vörös-tenger és az Ádeni-öböl mint kulcsfontosságú kereskedelmi útvonalak biztonságát célozza.

Az Európai Tanács foglalkozott a bővítéssel és a reformokkal is. A belső reformokkal kapcsolatban az a döntés született, hogy erre az Európai Tanács még visszatér, és 2024 nyarán úttervet fogadnak el ezzel kapcsolatban.

Az Európai Tanács döntött a csatlakozási tárgyalások megkezdéséről Bosznia-Hercegovinával. *(Dr. Hörcsik Richárd megérkezik az ülésre.)* Ezt a döntést Magyarország teljes mellszélességgel támogatta.

Ami pedig Ukrajna és Moldova esetét illeti: itt az Európai Tanács nyugtázta az előrehaladást, és a tárgyalási keret elfogadásával kapcsolatban további munkára hívott fel, anélkül, hogy erre bármilyen határidőt tűzött volna.

Az Európai Tanács Georgia esetében is nyugtázta az eddigi előrehaladást, és a reformok folytatására hívta fel az országot.

Az Európai Tanács számos külkapcsolati kérdéssel foglalkozott, ideértve Haiti, Oroszország és Belarusz ügyét; valamint az európai stratégiai partnerségeket is áttekintette.

Szándékaink ellenére az Európai Tanácsnak nem sikerült az EU-Törökország viszonyban szöveget elfogadnia. Ezzel áprilisban az Európai Tanács újra próbálkozik. Ez számos tagállam támogatását élvez, ugyanakkor konszenzust eddig nem sikerült teremteni.

Az Európai Tanács szokás szerint foglalkozott a migráció kérdéskörével, különös tekintettel az embercsempészésre és a szervezett bűnözésre.

Jelentős időt szánt az Európai Tanács az európai mezőgazdaság helyzetének az áttekintésére, különös tekintettel a tagállamok többségében egyébként zajló

agrármegmozdulásokra, és úgy foglalt állást, hogy a mezőgazdasági szektorban az adminisztratív terhek csökkentésére van szükség; szükség van a gazdák helyzetének erősítésére az ellátási láncban, tisztességes jövedelem biztosítására számukra; és szükség van arra, hogy az ukrán mezőgazdasági termékek piachoz való hozzáférését fair és tisztességes módon szabályozzuk, tekintettel arra, hogy az Európai Unió és Ukrajna között van egy mély és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás, és az álláspontunk szerint ehhez a szabadkereskedelmi megállapodáshoz kellene visszatérni, és az átmeneti piacliberalizációs intézkedéseket lehetőség szerint minél hamarabb felszámolni.

Az Európai Tanács formális döntéseket hozott az európai szemeszter folyamattal összefüggésben, a fenntartható növekedési jelentést, illetve az eurózóna gazdaságpolitikájával kapcsolatos tanácsi ajánlások tervezetét endorszálta.

Tájékoztatást kapott az Európai Tanács a készülőben lévő stratégiai menetrendről is. Ez a stratégiai menetrend egy dokumentum, amely az elkövetkező öt éves intézményi ciklusra foglalja össze az Európai Unió politikai prioritásait. Ezzel kapcsolatban a vezetők már második körös konzultációt folytattak. A magyar miniszterelnök egy ilyen konzultáción vett részt április 3-án Bukarestben.

Az eurózóna-csúcstalálkozó, amely kibővített formátumban zajlott, elvégezte a gazdasági helyzet értékelését. Az értékelés abba az irányba futott, hogy az infláció továbbra is csökkenő tendenciát mutat. A kérdés az, hogy ez megfelelő háttérrel biztosít-e egy gazdasági növekedéshez, aminek egyelőre nem minden uniós tagállamban látszanak az alapjai.

Az Európai Tanács az eurózóna-csúcstalálkozó keretében foglalkozott a tőkepiaci integráció kérdésével is, erre az Európai Tanács vissza fog térni az áprilisi ülésén.

Ennyit szerettem volna elmondani a márciusi európai tanácsi ülésről és az ott tárgyalt kérdésekről. Természetesen az összevont napirendi pont után kérdésekre állunk a bizottság rendelkezésére.

Ha megengedik, folytatnám a 2023-as év értékelésével az Európai Unióban. Az a helyzet, ha megengedik miniszteri pozícióból beszélve, hogy az én megítélésem szerint 2023 az Európai Unióban és az Európai Unió számára a kudarc éve volt. Az Európai Unió kudarcot vallott abban, hogy Európa békéjének és biztonságának helyreállításában konstruktív szerepet játsszon. Azt látjuk, hogy Brüsszel továbbra is a háború pártján áll, és mindent megtesz azért, hogy Európát közvetlenül belesodorja a konfliktusba.

Azt is látom, hogy az Európai Unió kudarcot vallott abban, hogy érdemi segítséget nyújtson a tagállamainak gazdaságuk válság utáni újraindításában és az Európai Unió globális versenyképességének megerősítésében. Az Európai Unió kudarcot vallott abban is, hogy megfékezze az illegális migrációt és segítse tagállamait külső határaik védelmében. Brüsszel az európai gazdákat is magára hagyta, és velük szemben most már láthatóan és egyértelműen az ukrán oligarchák oldalára állt.

Brüsszel semmit sem tett az uniós intézményeken belüli korrupció és összeférhetlenség megfékezésére, viszont az uniós forrásokhoz való hozzáférést nyers politikai nyomásgyakorlásra használja fel.

2023-ban talán az volt az egyetlen jó dolog, hogy véget ért. 2024 az EU-ban a változás éve lehet. A változásra azért van szükség, hogy Brüsszel a háború helyett a béke oldalára álljon. Azért van szükség a változásra, hogy a gazdasági elszigeteltség és az észszerűtlen központi tervgazdálkodás helyett a konnektivitást és a versenyképességet helyezze középpontba. Azért van szükség változásra, hogy csak azokat engedjük belépni az Európai Unió területére, akik arra jogosultak. Azért van szükség változásra, hogy tisztességes versenyfeltételeket és tisztességes megélhetést biztosíthassunk az európai

gazdáknak, és megőrizhessük az Európai Unió szuverenitását az élelmiszer-ellátás terén. Azért is szükség van a változásra, hogy az uniós forrásokhoz való hozzáférést az európai intézmények ne használhassák fel politikai nyomásgyakorlásra. És 2024 a változás reménye mellett azt a lehetőséget is hordozza, hogy az év második felében esedékes magyar elnökség ezeknek a céloknak a megvalósításához hozzájárulhat.

Ha megengedik, ezekről a pontokról kicsit részletesebben is beszélnek.

Ami Ukrajnát illeti, az Európai Unió 2023-ban nem tudott önálló geopolitikai szereplővé válni, nem volt képes arra, hogy stratégiai érdekeit önállóan megfogalmazza és annak megfelelően cselekedjen. Azt látjuk, hogy a fokozatos és korlátok nélküli katonai bevonódás valójában csak Ukrajna érdekeit szolgálja, az Egyesült Államok számára a kivonulás bármikor opció, Európa számára nyilvánvalóan nem.

A szankciókat illetően az Európai Unió immár 13 szankciós csomagot fogadott el. Ezeknek a hatására azt látjuk, hogy Oroszország gazdasági növekedése 2023-ban és '24-ben nem volt kisebb, mint az Európai Unióé. 2023-ban az orosz növekedés elérte, 2024-ben pedig meg fogja haladni a 2021-es szintet.

A szankciós csomagoknak köszönhetően az Európai Unió kitétsége jelentősen nagy, szemben az amerikaival. Néhány számot megosztanék önökkel. Az a befagyasztott orosz vagyon, amelynek az elvonásáról, illetve a hasznosításáról szó van, több mint 80 százalékban az Európai Unió tagállamaiban található, kevesebb mint 5 százaléká található az Egyesült Államokban.

Az energiahordozók tekintetében az Európai Unió önállósága nem nőtt, mindössze a kitétség iránya változott. Ma az Európai Unió LNG-kitétsége az Egyesült Államok tekintetében történelmi magasságokban van. A szankciók természetesen a nukleáris fűtőelemekre nem terjednek ki, mert ezeket az Egyesült Államok is vásárolja, az elmúlt évben például megkészszerzte vásárlásait Oroszországban.

Általában véve is a szankciók tekintetében globális aszimmetriával találkozunk, ezeket a szankciós intézkedéseket a globális tér jelentős része nem vette át, és ily módon komparatív gazdasági előnyökhöz jut Európával szemben.

Az Európai Bizottság a tagállamok számára a szankciók hatásainak korlátozására vagy felszámolására sem biztosított megfelelő eszközöket. Fosszilisinfrastruktúra-beruházásokat továbbra sem finanszíroz, így a konnektivitást ezen a területen tagállami finanszírozásból kell megvalósítani.

Az Európai Bizottság tétlen akkor, amikor a kizárólag szárazföldi határokkal rendelkező tagállamok és a tranzitdíjak kérdését kellene rendeznie, ilyen módon bizonyos viszonylatokban a regionális átlagot messze meghaladó tranzitdíjak jelentenek további versenyképességi nehézséget például Magyarország számára. Arról pedig nem is beszélve, hogy a belső piacot nyilvánvalóan sértő intézkedések, amilyeneket Bulgária fogadott el, majd helyezett hatályon kívül, illetve amiket Németország a mai napig fenntart az energiahordozók határon való átlépéséhez kapcsolódóan, a Bizottság részéről különösebb reakciót nem váltottak ki.

Azt látjuk, hogy az ukrán piacnyitás bizonyos tagállamokat aránytalanul súlyosan érintett, és nem csak a mezőgazdasági szektorról beszélek, erről már tettem említést. A fuvarozási szektor megnyitása, ami szintén bizottsági javaslatra a tagállamok minősített többségének a döntésével került elfogadásra, azt eredményezte, hogy az egyébként is rendkívül nagy ukrán túlsúlyt mutató magyar-ukrán kétoldalú fuvarozási viszonylatokban a magyar fuvarozók aránya 5 százalék alá csökkent, ami azt jelenti, hogy a piacnyitás olyan esetben, amikor egyébként a piacra vonatkozó egyéb, például a munkakörülményekre vonatkozó szabályozásokat az ukrán félnek nem kell betartania, indokolatlan versenyelőnybe jut a magyar gazdasági szereplőkkel szemben. Hasonló a helyzet Lengyelországban is.

A múlt héten Magyarországon járt az elnökségi trió által megbízott Enrico Letta, aki a belső piac működéséről és jövőjéről tesz majd jelentést az áprilisi Európai Tanácsnak. Mind a miniszterelnök, mind jómagam jeleztük neki a belső piac ezen diszfunkcióit, és bízunk abban, hogy az ő jelentése ezekre reflektálni fog.

Az Európai Unió többéves elköteleződést tett Ukrajna felé, anélkül, hogy hasonló anyagi elköteleződést más globális szereplők - például az Egyesült Államok - megtettek volna. Ez jelentkezik az 50 milliárd eurós hétéves költségvetési keret módosításában, illetve az 5 milliárd eurós békekeret-emelésben, amit valószínűleg további hasonló javaslatok fognak követni.

A gazdasági versenyképesség tekintetében az Európai Bizottságnak két nagy projektje fut: az egyik az úgynevezett növekedési terv, az RRF, a másik pedig a zöldátmenet. Mind a kettőtől azt várta a Bizottság, hogy egyrészt a gazdasági válság hatásait mérsékelni fogják, másrészt pedig fenntartható növekedési pályára fogják az Európai Uniót állítani.

Most azt kell mondanom, hogy mind a kettő látványos kudarcot vallott. Az RRF az az eszköz, amit 2021 elején fogadott el az Európai Unió; most 2024 eleje van, az RRF-projektet 2026 augusztusában le kell zárni. Ez az projekt, ami a gazdasági válság kezelését és a növekedés megalapozását célozta. 2024-ről van szó. Az Európai Unió hat tagállama még semmilyen kifizetési kérelemre nem kapott pénzt abból a csomagból, amit 2021-ben az Európai Unió állítólag azért fogadott el, hogy az akkori gazdasági válság hatásait orvosolja. A tényleges keretnek mindössze 35 százaléka került kifizetésre. Tehát nem teljesen világos, hogy ez milyen válságkezelési célokat szolgál abban az esetben, ha 2024-ben körülbelül a források egyharmadához juthattak hozzá a tagállamok.

De ennél továbbmegyek. Ha megnézem azt, hogy mely tagállamok azok, amelyek eddig a legmagasabb arányban részesültek az RRF-forrásokból a pályázati összegekhez képest, ezt a listát Franciaország vezeti 58 százalékkal, Olaszország a második 53 százalékkal. Ha megnézzük ezeknek a tagállamoknak a növekedési mutatóit és perspektíváit, és megnézzük Magyarország növekedési mutatóit és perspektíváit - nem a kormány számait mondom önöknek, hanem az Európai Bizottság által nyilvánosságra hozott számokat -, a magyar növekedési perspektíva az Európai Bizottság szerint 2024-ben 2,4 százalék, 2025-ben pedig 3,6 százalék úgy, hogy Magyarország ezekhez az elvileg a gazdasági válságkezelést és növekedést célzó forrásokhoz nem fér hozzá.

Mindeközben a francia növekedési perspektíva 2024-re 0,9 százalék, a magyar 2,4 volt, 2025-re pedig 1,3 százalék, ugye, a magyar várakozás 3,6 százalék. Olaszország esetében 0,7 százalék, illetve 1,2 százalék. Ebből talán levonhatjuk azt a következtetést, hogy nemcsak azokban a tagállamokban nem járul hozzá a fenntartható növekedéshez ez az eszköz, amelyek nem férnek hozzá, hanem azon tagállamokban sem, amelyek hozzáférnek. Ezt nagyon nehéz úgy értelmezni, hogy ez a projekt bármilyen szempontból sikertörténetnek lenne tekinthető.

A zöldátmenet a 2023-as évnél egy másik zászlóshajója volt. A zöldátmenetnek két lába van, az egyik a klímacélok megvalósítása, a másik pedig ehhez kapcsolódóan egy olyan zöldipar fejlesztése, amely átvezeti az európai gazdaságot a XXI. századba. Most nézzük, hogy hogyan áll ez. A klímacélok tekintetében 2030-ra az Európai Unió 55 százalékos kibocsátáscsökkentést irányzott elő, 2022-ben a tagállamok benyújtották a nemzeti energia- és klímaterveket, ezeknek az értékelése zajlott 2023-ban. Most azért, hogy ez az 55 százalékos cél elérhető legyen, bizonyos indikátorokat határoztak meg, például a megújuló energia vagy az energiahatékonyság-növelés tekintetében. Az a helyzet, hogy az európai cél a megújuló energia-résarány tekintetében 42,5 százalék volt, a benyújtott nemzeti energia és klímatervek - ugye, ezeknek a célirányoknak a

magyar klímaterv egyébként megfelel - mindössze 38-39 százalékos részarányt jelentenek. Az energiahatékonyság növelése: ott 11,7 százalék volt a cél, a benyújtott energiatervek 5,8 százalékot tesznek lehetővé.

A 2023-as évnek lett volna a feladata az, hogy a tagállamok az úgynevezett kibocsátási kvóta kereskedelmi rendszerben az ipari létesítményekre vonatkozó szabályozásokat fogadják el. Ez Dánia kivételével egyetlen tagállamnak sem sikerült. Ez azt jelenti, hogy jelenleg ebben az ügyben 26 tagállammal szemben zajlik kötelezettségzegési eljárás. Ennek talán az az oka, hogy az Európai Unió a magyar ellenkezés dacára olyan irányelvi előírásokat fogadott el a tagállamok számára, amelyek nyilvánvalóan nem átültethetők, mint ahogyan az 26 tagállam számára nem is sikerült.

Azt is látjuk, hogy hasonló sors vár minden bizonytalanságot a kibocsátás-kereskedelmi rendszer kiterjesztésére a közúti közlekedés- és az épületszektorban is. Ezt Magyarország nem szavazta meg, nem támogatta, és abban az esetben, hogy ha ezt ebben a formában kellene átültetni, ez évente 150 ezer forint pluszkiadást jelentene minden háztartásban rezsizsempontból.

Azt is látjuk, hogy ez a zöldátmenet rendkívül visszas globális összefüggésekben is. Az Európai Unió az üvegházhatású gázok kibocsátásának globálisan mindössze 10 százalékaért felel, és a nagy kibocsátók közül sem az Egyesült Államok, sem Kína, sem India nem rendelkezik olyan kibocsátás-kereskedelmi rendszerrel, amelyet az Európai Unió jelenleg átültetett.

A zöld ipari átmenetről pedig csak annyit mondanék, hogy az elektromos autók legnagyobb exportőrévé Kína vált. A napelemgyártás 90 százaléka Kínából származik, bizonyos alapanyagok tekintetében a kínaiak a piacnak ennél nagyobb részét is uralják. Ezért számomra az következne, hogy az európai iparnak a kínai ipari szereplőkkel és a kínai gazdasággal a lehető legszorosabb kapcsolatra kellene törekedni azért, hogy a zöld ipari átállás megvalósítható legyen. Ehhez képest az Európai Bizottság és a tagállamok egy része most éppen Kínáról le akar válni az úgynevezett kockázatmentesítés jegyében. Nem világos számomra, hogy ez a zöldátmenet szempontjából milyen perspektívákat hordoz.

Néhány szót az illegális migrációról. Az illegális érkezések 2023-ban 17 százalékkal nőttek 2022-höz képest. Ez 2016 óta a legmagasabb szint.

A Nyugat-Balkán továbbra is a második legaktívabb folyosó. A legaktívabb folyosó a Földközi-tenger középső része.

2023-ban a magyar-szerb határon 171 ezer átlépést hiúsítottak meg.

Az Európai Unió válasza erre a menekültügyi és migrációs paktum. Ez egy tíz drossziéból álló csomag, amelynek elfogadásában nem volt konszenzus. A V4-ek ezen a területen egységet mutattak, Magyarország és Lengyelország mellett sem Csehország, sem Szlovákia nem szavazta meg ennek a csomagnak az elemeit. Ez a csomag Magyarország számára kifejezetten hátrányos: az európai uniós befogadási kapacitásnak 28,3 százalékát, ismétlem, az európai befogadási kapacitásnak több mint az egynegyedét Magyarországnak kellene biztosítani a migrációs menekültügyi paktum kapcsán. És olyan szolidaritási kötelezettséget tartalmaz ez a csomag, ami válsághelyzet és vis maior esetén a Tanács számára lehetőséget biztosít arra, hogy minősített többséggel kötelező relokációt írjon elő. Ugye, gyakran folytatjuk azt a vitát, hogy ez a menekültügyi csomag tartalmaz-e kötelező relokációt. Én ezt nem politikai kérdésnek, hanem ténykérdésnek tekintem: a szabályozás tartalmaz kötelező relokációt, válsághelyzet és vis maior esetén a Tanács minősített többséggel kötelező relokációt írhat elő.

A minősített többségről csak annyit szeretnék mondani, hogy a 2004-ben és 2007-ben csatlakozott 12 tagállam - ez a 12 tagállam Horvátország kivételével az egész

közép-kelet-európai régió - sem képes blokkoló kisebbséget alkalmazni. Tehát a minősített többség azt jelenti, hogy az egész kelet-közép-európai régió sem képes megakadályozni azt, hogy a Tanács minősített többséggel kötelező relokációt írjon elő. Ez az európai megoldás a migrációs válság kezelésére.

A mezőgazdasággal kapcsolatban. 18 tagállamban voltak, illetve vannak gazdatüntetések. Ezeknek az oka egyértelműen az ukrán piacnyitás, a közös mezőgazdasági politikához kapcsolódó adminisztratív terhek növelése, illetve a zöldmegállapodásból fakadó terhek, amelyek az európai gazdákat aránytalanul érintik, és versenyhátrányba hozzák őket.

Ez a kérdés az Európai Tanács napirendjén szerepelt 2024 februárjában és márciusában is. Vannak az asztalon javaslatok a Bizottság részéről, amelyek a KAP alapszabályozás, illetve a mezőgazdasági piacon alkalmazott tisztességtelen gyakorlatok kiküszöbölésére születtek. Ezeket a második félévben hivatalba lépő magyar elnökség kész prioritásként kezelni, és bízunk benne, hogy a magyar elnökség alatt érdemi javulás érhető el ebben a helyzetben.

Néhány szót végül a korrupcióról, illetve az uniós forrásokról. Gyakran vitatkoztunk ebben a körben is arról, hogy bizonyos tagállamok - ideértve Magyarországot is - számára az uniós forrásokhoz való hozzáférést politikai vagy egyéb okokból akadályozza az Európai Bizottság. Én azt gondolom, hogy ez a kérdés 2024 januárjában eldőlt. Bizonyára önök is olvasták a Financial Times-cikket, amely arról szólt, hogy az újságíró bizonyos dokumentumokat megszerzett, ezek tanácsi és bizottsági dokumentumok voltak. Ezek létét és tartalmát egyébként sem a Tanács, sem a Bizottság nem tagadta. Ezek a dokumentumok arról szóltak, hogy ha 2024 februárjában Magyarország nem kész csatlakozni a 26 másik tagállamhoz a hétéves költségvetési keretterv módosítását illetően, akkor milyen retorziók léptethetők életbe Magyarországgal szemben. Ide tartozott többek között a 7. cikk (2) bekezdéses eljárás megindítása - csak emlékeztetem a bizottságot, hogy ez az Európai Unió alapértékeinek a sérelmére vonatkozik -, illetve az uniós forrásoktól való megfosztás, amelyhez elvileg akkor lehetne nyúlni, ha az Európai Unió pénzügyi érdekeit sérelem fenyegeti. Nyilván az, hogy Magyarország csatlakozik-e az MFF-revízióhoz vagy nem, aligha tekinthető az európai alapértékek sérelmének, még kevésbé az Európai Unió pénzügyi érdekei sérelmének. Tehát innentől kezdve arról vitát folytatni, hogy politikai okokból blokkolják-e ezeket a forrásokat vagy nem, azt hiszem, teljesen értelmetlen.

Azokon a területeken, ahol Magyarországnak van hozzáférése a kohéziós forrásokhoz - ilyenek a 2014-20-as időszakból, illetve a '21-27-es időszakban is vannak -, a lehívásokkal kifejezetten jól állunk, a '14-20-as időszakban a lehívási mutatónk 98 százalék, két éven belül a 100 százalékot is elérjük. Az európai uniós átlag 90 százalék alatt van. A '21-27-es források tekintetében azokból a forrásokból, amelyekhez van hozzáférésünk - ez a kohéziós forrásoknak nagyságrendileg a fele -, a lehívásokat illetően az első helyen állunk. Ezért azt állítani, hogy Magyarország nem tud rendszerszinten jól és hatékonyan gazdálkodni az uniós forrásokkal, ez megint csak nem állja meg a helyét.

A tárgyalások a befagyasztott források tekintetében az Európai Bizottsággal továbbra is zajlanak, az Európai Parlament intenzív nyomásgyakorlása ellenére. Ugyanakkor azt kell mondanunk, hogy bizonyos kulcsfontosságú területeken az Európai Bizottság már több hónapja nem reagál a benyújtott magyar javaslatokra, normaszöveg szintű javaslatokra. Ebből én azt a következtetést vonom le, hogy az Európai Bizottságban politikai szándék érdemi továbblépésre az európai parlamenti választásokat megelőzően nincsen.

Köszönöm, hogy meghallgattak. Kérdésekre állok rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönjük szépen miniszter úrnak a részletes tájékoztatást. A képviselőtársaimat illeti a szó, parancsoljanak. Kérdezem, hogy ki szeretne kérdezni, hozzászólni. *(Jelzésre:)* Balassa alelnök úrnak adom meg a szót elsőként.

Kérdések, hozzászólások

BALASSA PÉTER (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Államtitkár-helyettes Urak, a Sajtó Megjelent Képviselői! Itt két részben kell majd reagálni, kettébontotta miniszter úr a felszólalását.

Én a március 21-22-ei ülésrel kapcsolatosan kezdeném a felszólalásomat. Itt a következtetések második pontjából idézett és beszélt. Én is készültem, és felolvastam önöknek, hogy itt miről is van szó. Itt az önvédelem őt megillető természetes jogának gyakorlása során Ukrajnának sürgősen légvédelmi rendszerekre, lőszerre és rakétákra van szüksége. Az Európai Unió és a tagállamok ebben a kritikus pillanatban fel fogják gyorsítani és fokozni fogják minden szükséges katonai segítség nyújtását, és konkrétan kitér a szöveg 1 millió tüzérségi lőszer biztosítására is.

A következtetések elfogadásához valamennyi résztvevő, így a miniszterelnök úr egyetértésére is szükség volt. Erre tekintettel helyesen foglalom össze azt a magyar álláspontot, hogy Magyarország ugyan nem vesz részt a fegyverszállításban, de szükségesnek tartja és ezért támogatja, hogy az Európai Unió fegyverszállítással is segítse Ukrajna honvédő harcát. Akkor, hogy is van ez a dolog, tisztelt miniszter úr?

Egy megjegyzés még az Oroszországgal kapcsolatos szankciók kérdésében. A következtetésben az Európai Tanács üdvözli a 13. szankciós csomag elfogadását. Ezek szerint a magyar miniszterelnök úr következetes maradt eddigi támogató magatartásához, ami azt jelenti, hogy eredményesnek tartja a szankciókat.

A következő egy hosszabb lélegzetvételű, itt miniszter úr is elég hosszasan beszélt a 2023-as évvel kapcsolatosan. Most azt, hogy mennyire volt jó, vagy mennyire volt rossz, hogy a 2023-as év véget ért, azt gondolom, hogy a magyar emberek érzik leginkább a bőrükön, de maradjunk a napirendi pontnál, és térjünk rá arra, amit miniszter úr mondott, és én fenntartással, de azért kritikát is fogalmaznék meg és észrevételeket fogalmaznék meg ezzel kapcsolatban.

A magyar kormány és az Unió intézményei és annak vezetői esetén azért az tudni látszik és érezhető, hogy elég komoly és hosszú ideje feszült viszony van a két fél között. A kormány ellenségnek tekinti azokat, akiket, úgy gondoljuk, hogy partnerként kellene kezelni. Természetesen abban egyetértünk, hogy az indokolt vitákat le kell folytatni, és a megegyezésre kell törekedni.

Az ellentét alapjaként viszont az ideológiai okokat jelöli meg, a brüsszeli liberális ideológiák ránk kényszerítése, amivel szemben szuverenitásvédelmi harcot hirdet. Ezzel szemben nyilvánvaló, hogy a rossz viszony alapja, hogy Magyarország nem teljesíti a korrupció felszámolására és az igazságügyi rendszer függetlenségére vonatkozó jogos eljárásokat.

Az utóbbiról szólva a közelmúltban kiderült hangfelvétel alapján elég nagy belpolitikai botrány is alakult ki ebből, és az igazságügyi rendszer függetlenségére vonatkozó állítást, valamint megkérdőjelezi azt is, hogy uniós szinten egyáltalán az igazságügyi rendszer függetlenségére vonatkozóan is komoly aggályokat vetett fel ez a hangfelvétel. Mindezek következményeképpen Magyarország nem jut hozzá az őt megillető uniós forrásokhoz.

Itt elhangzott egy március 15-ei beszéd is a miniszterelnök úrtól, aki egy harcias beszédet mondott, és úgy fogalmazott, hogy az Unió vezetését brüsszeli helytartótanácsnak nevezte, akik reszketni méltóztassanak, fogalmazott így a beszédében.

Az EU bővítéséről szólva Bosznia-Hercegovina helyzetére és a miniszterelnök úrral kapcsolatos szerepére szeretnék kitérni. A csatlakozási tárgyalások megkezdéséről éppen az Európai Tanács legutóbbi ülésén született döntés. Bosznia-Hercegovina számára ma van az uniós integrációnál is egy fontosabb feladat, az is a belső dezintegráció elkerülése, ugyanis ez fenyegeti a törekeny állam szövetségét. A Boszniai Szerb Köztársaság elnöke, Milorad Dodik, többször is kijelentette, hogy Bosznia-Hercegovina államként működésképtelen, bejelentéseket tesz arra, hogy hogyan építené le a '95-ös daytoni békének megalkotott Bosznia-Hercegovina központi szerveit és léptetné ki fokozatosan az államalakulatból a Bosznia Szerb Köztársaságot.

Milorad Dodik az egyik legnagyobb politikai és gazdasági támogatója, személyes jóbarátja a miniszterelnök úrnak, többször találkoztak mind Banja Lukán, mind Budapesten. A múlt héten pedig a miniszterelnök személyesen vette át a legmagasabb érdemrendet is.

A magyar kormány elkötelezett az EU nyugat-balkáni bővítése mellett, az előzőek alapján viszont fel kell tennünk azt a kérdést, hogy a miniszterelnök úrral politikálása Bosznia-Hercegovina esetében segíti vagy gátolja a csatlakozási folyamatokat.

Miniszter úr mindkét beszámolóját, ahogy mondtam, fenntartással fogadjuk, de magát a beszámolót elfogadhatónak tartjuk. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy van-e még kérdés, hozzászólás. *(Jelzésre:)* Aelnök asszonynak adom át a szót.

ILLÉS BOGLÁRKA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm miniszter urat, államtitkár urat, helyettes államtitkár urat és képviselőtársaimat. Köszönöm én is az átfogó és tartalmas beszámolót mind az Európai Tanács üléséről, mind a 2023-as évről.

Én is három kérdést fogalmaznék meg, és a kérdéseket összefűzném, hogy utána miniszter úr egyben tudjon rá válaszolni.

Az egyik kérdésem vagy észrevételem arra vonatkozna, hogy amennyiben az információim helyesek, akkor eddig Ukrajna támogatására 2022 óta az Európai Unió 88 milliárd eurót is meghaladó összeget költött, és a Nyugat-Balkán csatlakozásának a támogatására, az elősegítésére Ursula von der Leyen egy 6 milliárd eurós keretet vagy csomagot jelentett be. Ha megnézzük, hogy a kettő hogyan áll, itt nyilván a 88 milliárdba nem csak vagy nem feltétlenül a csatlakozást elősegítő eszközök tartoznak, de azért szerintem ez mégis egy összehasonlítható két szám, két összeg.

Bár a bővítés és reformok fejezetben Bosznia-Hercegovina csatlakozástárgyalásainak a megindításáról van szó, amit miniszter úr is jelzett, hogy abszolút üdvözlendő, de én bízom benne, hogy a 2024 nyaráig elfogadott vagy elfogadásra tervezett következtetésekben az ütemtervben a többi nyugat-balkáni országra is kitérnek, hogy pontosan mi az elképzelés. Ez igazából két kérdés, két külön kérdés.

A harmadik kérdésem pedig az, amit miniszter úr most említett, hogy az Európai Unió a befogadási kapacitásnak több mint egynegyedét Magyarországra hárítaná vagy hárítja, ha ezt már kijelentő módon fogalmazhatjuk. Ezt mi alapján számolták ki, mi alapján határozták meg? Mi volt ennek a hátterében? Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még mielőtt visszaadnám a szót miniszter úrnak válaszára, az exozójában elhangzott a 2023-ról, hogy a kudarc éve volt, és az okok között szerepelt az, hogy kézzelfoghatóvá vált az a korrupciós folyamat, ami mind az Európai Bizottság, mind pedig az Európai Parlament tekintetében nyomon követhető.

Én szeretném kérni miniszter urat arra, hogy erről egy kicsit tájékoztasson bennünket, hogy azok a folyamatok, amelyek egyrészt a vakcinavásárlással kapcsolatosan, másrészt a nagy mennyiségű kenőpénzek elfogadásával kapcsolatosan jellemzik azt az uniós közeget, amely bennünket folyamatosan ilyen vádakkal érint, pontosan milyen befolyást gyakorolnak az európai politika mindennapjaira, tehát ez hogyan alakította át ott Brüsszelben az életet.

A másik kérdésem az lenne, hogy látunk némi változást vagy előremozdulást Romániának és Bulgáriának a schengeni övezethez való csatlakozása tekintetében. Ezeket hogyan is kell értelmezni? Ez a légtérre vonatkozik, vagy nem a légtérre vonatkozik? Mit jelent ez egészen pontosan, és tulajdonképpen mire számíthatunk a közeljövőben a témában?

Hasonlóképpen, mint alelnök asszony, amit megfogalmazott, én is erre az európai befogadási kapacitásra szeretnék egy kérdést feltenni, hogy ez a 28,3 százalék, amit az összeurópai teherből Magyarországnak kellene vállalnia, ennek mi lehet az oka? Nemrégén járt kint az Európai Ügyek Bizottságának delegációja, a görög-török határkerítést tekintettük meg. Az ottani tapasztalataink alapján nagyjából azt lehetett látni, hogy 1 milliárd euró támogatást kapott ennek a határzárnak az üzemeltetésére a görög fél, szemben azzal, ami Magyarországnak nem jár. Ugyanakkor az ott szolgálatot teljesítő magyar rendőrök elmondása szerint a magyar déli határt érintő nyomás és ez a török-görög határon jelentkező illegális migrációs nyomás nem összehasonlítható: amíg a magyar folyamatos és erőteljes, addig a görög-török határon ez ilyen impulzusszerű és nem is annyira erős. Milyen változások vannak ebben az új migrációs paktumban, amit még - csak idézni tudok egy európai parlamenti képviselőnk - ilyen kapuzárási pánikként át szeretne préselni az Európai Parlament a döntéshozatali rendszerén? Van-e ebben olyan típusú szolidaritás, hogy akik az illegális migrációval kapcsolatosan ilyen jelentős anyagi erőforrást és áldozatot vállalnak - beleértve természetesen Magyarországot is -, ők valamiféle ellenszolgáltatást is kaphassanak? Vagy ez az aránytalanság továbbra is fenntartandó? Illetve valóban, tehát mi okozza, hogy nekünk 28,3 százalékát még mindezen túl a relokációs tehernek is magunkra kellene vállalnunk?

Megadom a lehetőséget miniszter úrnak a válaszadásra.

Dr. Bóka János reagálása

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a kérdéseket, igyekszem azokra kimerítően válaszolni, tételesen.

Ugye, alelnök úr két pontot hívott fel az európai tanácsi konklúziókból, a 2., illetve a 13. pontot, ami egyrészt a katonai támogatással, másrészt a szankciókkal kapcsolatos. Itt szeretném felhívni a figyelmet arra, amit az expozémban említettem: az európai tanácsi konklúziókhoz fűzött magyar nyilatkozat alapvető fenntartásainkat fejezi ki az Európai Unió Ukrajnával kapcsolatos egyes politikáinak a stratégiai irányával összefüggésben. Ezek a fenntartások vonatkoznak a katonai támogatásra, és ezek a fenntartások vonatkoznak a szankciókra is.

Ez a nyilatkozat azt jelenti, hogy ezeknek a pontoknak a politikai tartalmával, amit alelnök úr is ismertetett, Magyarország és a magyar kormány nem azonosul. Azért dolgozunk, hogy ezeknek az eszközöknek az elfogadása - ideértve a szankciókat és ideértve a katonai támogatást is - olyan módon történjen meg, hogy az Magyarországot ne érintse hátrányosan, a magyar stratégiai érdekeket ne sértse, illetve abban Magyarországnak sem tevőlegesen, sem pedig anyagi hozzájárulással ne kelljen részt vennie. Ez mindeddig sikeres volt.

Azt a vitát bontja ki alelnök úr újra, hogy mi az oka annak, hogy nem jutunk uniós forrásokhoz. Itt a mi álláspontunk eltér. Ugye, alelnök úr azt mondja, hogy az

uniós forrásokhoz való hozzáférésnek van bármilyen köze is ahhoz, hogy Magyarországon hogyan néz ki például az igazságszolgáltatás függetlensége vagy az Európai Unió pénzügyi érdekeinek a védelme, az én álláspontom az, hogy ez a két szempontrendszer most már nem is érintkezik egymással.

Bosznia-Hercegovina és a Nyugat-Balkán bővítésével kapcsolatban én két dologra szeretném felhívni a figyelmet. Az egyik az, hogy akármit is gondol alelnök úr, illetve néhány uniós tagállam Milorad Dodikról és a Boszniai Szerb Köztársaságról, a Boszniai Szerb Köztársaság létező entitás a boszniai államszövetségen belül, és ennek az entitásnak Milorad Dodik a legitim vezetője. Most az a kérdés, hogy ahhoz, hogy Bosznia-Hercegovina stabilitását lehessen biztosítani, és továbbvezetni az európai integráció útján, szükséges-e a Bosznia-hercegovinai államszövetség egyik legitim entitásának a legitim vezetőjével beszélni, vagy ez nem szükséges; esetleg ezt a legitim entitást fel kell számolni, vagy a legitim entitás legitim vezetőjét el kell távolítani. Én nem javaslom ezt a megoldást, mert szerintem egy legitim entitás felszámolása és egy legitim entitás legitim vezetőjének az eltávolítása nem szolgálja a regionális stabilitást. Én úgy gondolom, hogy beszélni kell a legitim entitás legitim vezetőjével, és csak ez vezethet az államszövetség tényleges működése, illetve annak európai integrációja irányába.

Az a nagy kérdés, hogy Bosznia-Hercegovina belső dezintegrációja valóban belső dezintegráció-e, ez egy másik érdekes kérdés, amit meg lehet vitatni. Én úgy gondolom, hogy ami zajlik, az nem dezintegráció, ami zajlik, az egy legitim alkotmányos vita arról, hogy a daytoni megállapodás az egy megállapodás, amelynek van bizonyos szövege, amely bizonyos hatásköröket telepít bizonyos entításokhoz, és az együttműködés bizonyos feltételeit meghatározza, vagy a daytoni megállapodás egy folyamat, amely folyamat a fokozatos föderalizálás és az államszövetség egyik elemének és az egyik etnikumnak a föderalizációs törekvései erősítése irányába mutat. A Boszniai Szerb Köztársaság ezt nem egy folyamatnak tekinti, hanem egy megállapodásnak, más entítások ezt egy folyamatnak tekintik. Más tagállamok és Európai Unión kívüli globális szereplők ezt szintén egy folyamatnak tekintik, és ennek az eredményét kívánatosnak tartják. Én úgy gondolom, hogy ez az, ami a regionális instabilitás irányába mutat, amikor valaki ezt a daytoni megállapodást egy folyamatnak tekinti, ami valójában nem azt jelenti, ami oda le van írva, hanem annak egy olyan interpretációját, ami nem illeszkedik valamennyi boszniai entitás elképzeléseivel. Itt megint különbözik a nézetünk, én úgy gondolom, hogy Bosznia-Hercegovina belső stabilitása csak úgy lehetséges, ha valamennyi entitás azt sajátjának érzi, és abba inkluzív módon őket bevonjuk, nem pedig elszigeteljük, szankcionáljuk, kiszorítjuk őket.

Alelnök asszony felvetése. A számaikat meg tudom erősíteni. A helyzet kicsit rosszabb, mert a nyugat-balkáni 6 milliárd euró csak ígéret. A 88 milliárd euró meg már kifizetésre került. Tehát itt kifizetett pénzeket hasonlítunk össze ígéretekkel, tehát ez még egy kicsit rosszabb.

Azt tudom mondani, hogy a magyar elnökségnek a Nyugat-Balkán európai integrációja egyértelmű prioritása. Azt szeretnék, hogy a politikai fókusz a Nyugat-Balkánra vetüljön; azt szeretnék, hogy az az ígéret, hogy a keleti trió, Ukrajna, Moldova és Georgia integrációjának a felgyorsulása a nyugat-balkáni integráció gyorsulásához fog vezetni, szeretnék, hogy ez az ígéret valóra is váljon. Ennek eddig sajnos nem sok jelét tapasztaltuk.

A tárgyalások megkezdése Bosznia-Hercegovinával egyértelmű pozitívum, ezt teljes mellszélességgel támogatjuk.

Beszélnék néhány szót Schengenről. Migrációspaktum-befogadási kapacitás, illetve kapuzárási pánik. Ugye, elnök úr a kapuzárási pánik kifejezést használta, én

nagyon örülnék, ha ez kapuzárási pánik lenne, mert akkor a kapuk becsukódnak, de a migrációs paktum tekintetében itt valójában kapunyitási pánikról van szó, mert mindenki kétségbeesetten igyekszik a kapukat kinyitni, ahelyett, hogy bezárnák. De bízom benne, hogy egyszer majd kapuzárási pánikról is fogunk tudni beszélgetni a migráció tekintetében, egyelőre még nem ez a helyzet.

Azt el tudom mondani, hogy az a határvédelem, amit a szárazföldi határokon Magyarország is végez a schengeni külső határokon, ez a migrációs paktum értelmezésében nem tekinthető szolidaritási hozzájárulásnak. Tehát ez számunkra a migrációs paktumnak az egyik stratégiai fogyatékosága, hogy miközben mi végzünk egy olyan tevékenységet, ami az egész európai menekültügyi rendszer fenntarthatóságát biztosítja, ha nem az történne ma a magyar-szerb határon, ami történik, akkor az európai menekültügyi rendszer nem lenne fenntartható, néhány hónap alatt összeomlana. Ezért Magyarország komoly költségeket visel, komoly politikai árat is fizet. Ennek ellenére a migrációs paktum ezt nem tekinti szolidaritási hozzájárulásnak, ezt mi adott esetben például a relokáció helyett nem tudjuk szolidaritási hozzájárulásként felmutatni.

A befogadási kapacitás számításában azért jelentkeznek ilyen irreálisan magas számok, merthogy a Bizottság a statisztikai módszertanában a meghíúsított határátlépést is menedékkérelemnek tekinti, és ezért úgy számolja, hogy Magyarországnak egyébként ennyi menekültkérelmet kellene elbírálnia. És egyébként az Európai Bizottság szokásához híven ezeket a statisztikai számításokat úgy manipulálja, hogy a politikai szempontok is megfelelően érvényesülhessenek. Így alakulhatott ki az a helyzet, hogy Magyarországnak a befogadási kapacitások tekintetében a mediterrán országokat meghaladó kapacitást kell biztosítani. Tehát Magyarországnak nagyobb befogadási kapacitást kellene biztosítania úgy, hogy egyébként Magyarország, ha az európai menekültügyi rendszer jól működne, akkor a légi érkezést leszámítva sohasem lenne első külső ország - ugye, Ukrajna most egy külön rendszer -, mert ahhoz, hogy valaki szárazföldi úton Magyarországon keresztül jöjjön, több másik országon keresztül kellene jönni, és ezek között általában szerepel európai uniós tagállam is. Most ehhez képest, hogy Magyarországnak a befogadási kapacitásnak több mint az egynegyedét kell biztosítania, hogy is mondjam, ezt én nem egyszerűen politikai döntésnek, hanem inzultusnak tekintem.

A schengeni csatlakozás tekintetében az a helyzet, hogy Románia és Bulgária a légi és a vízi belépést illetően már a schengeni övezet része, a szárazföldi határok tekintetében még nem. Ezen tovább kell dolgozni. A magyar elnökség mindent meg fog tenni azért, hogy ehhez a politikai konszenzust biztosítsa. Ehhez egyhangú döntés szükséges. A magyar elnökségnek lesz lehetősége arra, hogy ezen dolgozzon, és ez számunkra egy meghatározó cél.

Ami az európai intézményekben zajló korrupciós folyamatokat illeti, erről volt már alkalmunk korábban beszélni. Én csak arról tudok beszámolni, hogy nincs érdemi előrelépés a Bizottság elnökének a Pfizer vezetőivel folytatott sms-váltásának nyilvánosságát illetően. Itt csak szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a Bizottság értelmezése szerint az sms-üzenetek nem is dokumentumok, ezért a dokumentumok nyilvánossága tekintetében ezek nem létező valamik, és így nem is lehet őket nyilvánosságra hozni.

Mindenki, aki ebben a szakmában számít, ideértve az európai ombudsmant magát is, ezt az álláspontot nem osztja. Az európai ombudsman tett egy olyan ajánlást az Európai Bizottságnak, hogy ezeket az sms-üzeneteket tekintsék dokumentumnak, és ennek megfelelően hozzák nyilvánosságra. Az Európai Bizottság az európai ombudsman felszólításának nem tett eleget, és ezeket az sms-üzeneteket a mai napig nem hozta nyilvánosságra.

Van azonban most egy másik érdekes jelenség. Az Európai Bizottság elnöke kinevezett egy speciális megbízottat a kis- és középvállalkozások helyzetének vizsgálatára. Elvileg egy érdemenken alapuló, objektív kiválasztási folyamat vezetett ennek a személynek a kinevezéséhez, aki meglepő módon ugyanabból a pártcsaládból származik, amely pártcsaládból az Európai Bizottság elnöke, és ugyanabból a tagállamból is származik, amelyből az Európai Bizottság elnöke. A nyilvánosságra került jelentések alapján ennek az objektív és érdem alapú kinevezési folyamatnak a végén természetesen nem azt a személyt nevezte ki az Európai Bizottság, aki egyébként az objektív és érdem alapú mutatókban a legmagasabb pontszámokat kapta volna, hanem valaki mást. Ezzel kapcsolatban is érdeklődéssel várjuk a fejleményeket.

Mint ahogy nincs érdemi előrelépés azokban az ügyekben sem, ahol az Európai Bizottság közlekedési főigazgatója például akkor, amikor Katarba utazott, és a katari légitársaságnak az európai légiiparhoz való hozzáféréséről szóló megállapodást tárgyalta, akkor vajon miért a katari légitársaság által fizetett bizniszjegyekkel utazott oda és vissza. Azóta az illető már nem a Közlekedési Főigazgatóság főigazgatója, de továbbra is tanácsadóként működik az Európai Bizottság szervezetrendszerén belül.

Tehát azt lehet mondani, hogy azokban a korrupciós ügyekben, illetve azokban az ügyekben, ahol a nepotizmus gyanúja merül fel, az európai intézmények átláthatósága továbbra sem javult, és ezeknek a visszasságoknak a következményeit, személyi és szabályozási következményeit továbbra sem látjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszter úrnak és munkatársainak, hogy itt voltak ma nálunk. Javasolnék majd a parlamenti folyosón a bizottsággal egy közös fotót, hogy ezt készítsük el.

Képviselőtársaimnak szeretném jelezni, hogy a bizottság következő ülése április 16-án, kedden, 9 órakor lesz, folytatni fogjuk a vizsgálati tevékenységünket, és miniszter urat erre az ülésre is nagy szeretettel várjuk, hiszen ő fog beszámolni nekünk a kérdésekben, amelyeket éppen vizsgálunk.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen a mai munkáját mindenkinek! Ha lehetséges, akkor a bizottság tagjait kérném egy közös fotóra a parlamenti folyosóra.

(Az ülés befejezésének időpontja 10 óra 54 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Podmaniczki Ildikó és Földi Erika